

## Motion till riksdagen 2010/11:Ju258

av Lars Elinderson (M)

# Deltagande i militär utbildning i andra länder

## Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att svensk lag ska förbjuda deltagande i olika former av militär utbildning på samma grunder som anges för svensk trupps deltagande i militära aktioner.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utlänningslagens och terroristlagens bestämmelser om upphävande av permanent uppehållstillstånd skärps, så att verksamhet som utgör fara också för att annat lands säkerhet (motvarande) omfattas.

## Motivering

Under senare tid har ett antal fall uppmärksamrats där svenska medborgare, eller personer med annat medborgarskap, som permanent vistas i Sverige påstått ha deltagit i militära utbildningar, operationer, terrorverksamhet eller direkta krig i andra länder.

## Svensk lag

Svenska medborgare kan delta i militära eller liknande operationer i andra länder antingen genom medverkan i svensk trupp utomlands eller på eget bevåg.

Enligt regeringsformen får väpnad styrka skickas utomlands endast om (1) ”riksdagen medger det”, (2) ”det är medgivet i lag som anger förutsättningarna för åtgärden” eller om (3) ”skyldighet att vidta åtgärden följer av internationell överenskommelse eller förpliktelse som har godkänts av riksdagen”.

### **Fel! Okänt namn på**

Det är alltså endast under dessa förhållanden som svenska medborgare har rätt att delta i militära operationer utomlands – som del av svensk trupp.

Svenska medborgare kan också delta i militära eller liknande operationer utomlands på eget bevåg, d.v.s. genom att själva söka värvning i utländskt förband, som t.ex. Främlingslegionen. Lagen förbjuder dock olovlig värvning, inom Sverige, av svenska medborgare till främmande krigstjänst.

Vid deltagande i militära operationer utomlands gäller dock fortfarande brottsbalken; alltså är brott mot den, t.ex. aktioner som strider mot humanitär rätt eller folkrätt, straffbart.

Utländska medborgare, bosatta i Sverige, lyder under samma lagar som beskrivs ovan.

## **Militär utbildning**

Lagen tillåter svenska medborgare att delta i militär utbildning anordnad av andra stater eller av fristående organisationer, så länge personen i fråga inte bryter mot brottsbalken, inte har blivit aktivt värvad i Sverige eller är anställd vid Försvarsmakten, och deltar utan att ha fått tillstånd av regeringen.

Utländska medborgare, bosatta i Sverige, lyder under samma lagar som beskrivs ovan. Svenska medborgare, eller utländska medborgare, bosatta i Sverige, kan ej dömas för deltagande i militär utbildning, anordnad av andra stater eller av fristående organisationer, om inte utbildningen på något sätt strider mot brottsbalken.

## **Upphävande av permanent uppehållstillstånd**

Ett permanent uppehållstillstånd kan återkallas enligt utlänningslagen eller förlora sin verkan genom att utlänningen ifråga utvisas enligt lagen om särskild utlänningskontroll, den s.k. terroristlagen.

Enligt utlänningslagen får ett uppehållstillstånd återkallas om utlänningen t ex handlat på ett sådant sätt att det finns allvarliga anmärkningar mot hans levnadssätt, eller om det med hänsyn till hans tidigare verksamhet eller i övrigt kan antas att han kommer att bedriva sabotage, spioneri eller olovlig underrättelseverksamhet i Sverige eller i något annat nordiskt land.

Enligt lagen om särskild utlänningskontroll får en utlänning som inte utvisas enligt utlänningslagen utvisas ur Sverige enligt denna särskilda lag om det (a) behövs av hänsyn till rikets säkerhet eller (b) med hänsyn till vad som är känt om utlänningens tidigare verksamhet och övriga omständigheter kan befaras att han kommer att begå eller medverka till brottslig gärning som innefattar våld, hot eller tvång för politiska syften.

Ett permanent uppehållstillstånd för en person som har deltagit i utbildning eller militär operation i andra länder kan återkallas eller förlora sin verkan genom antingen bestämmelserna i utlänningslagen eller enligt den s.k. terroristlagen.

Huruvida det krävs något mer än enbart ett deltagande i utbildningen eller den militära operationen i det andra landet för att en utvisning skall ske är

**Fel! Okänt namn på**

svårt att säga. Därför måste utbildningen eller militäroperationen i sig, i vart fall enligt terroristlagen, ha ett klart politiskt syfte eller utgöra en fara för Sveriges säkerhet.

Jag anser att bestämmelserna bör skärpas, så att svensk lag inte enbart förbjuder aktivt deltagande i militära operationer som strider mot humanitär rätt eller folkrätt, utan också deltagande i olika former av militär utbildning, på samma grunder som anges för svensk trupps deltagande i militära aktioner, dvs regeringsformen (RF 10:9), samt att utlänningslagens och den s.k. terroristlagens bestämmelser om upphävande av permanent uppehållstillstånd skärps, så att verksamhet som utgör fara också för annat lands säkerhet (mot-svarande) omfattas. Detta bör ges regeringen tillkänna.

Stockholm den 26 oktober 2010

*Lars Elinderson (M)*